

המקומון - העדכון היומי לרשויות המקומיות

כללים לגבי ניהול העמוד האישי של ראש העיר בפייסבוק על ידי העירייה

ת"מ 1/22 ד"ר שלמה סויסה נ' תומר גלאם, ראש עיריית אשקלון ועיריית אשקלון

לאחרונה דן יו"ר ועדת הבחירות, כבי' השופט חנן מלצר, ב-2 תיקים שונים שהובאו בפניו אשר הצדדים בהם זהים ועוסקים בתחומי הפרסום בשלטי חוצות ובפייסבוק. בחלק א' של עדכון זה סקרנו את החלטת יו"ר ועדת הבחירות לגבי פרסום שמו של ראש הרשות בפרסומים שונים, לרבות פירסומי חוצות בחלק זה נסקור את ההחלטה לגבי ניהול ומימון עמוד הפייסבוק האישי של ראש הרשות.

בעניין דן הוגשה עתירה כנגד עיריית אשקלון וראש העיר, במסגרתה הועלו טענות כנגד מימון עמוד הפייסבוק העירוני של ראש העיר. באותו מקרה נטען, כי ניהולו ותפעולו של עמוד הפייסבוק, הנושא את שמו ותוארו של ראש העיר, אשר עד הבחירות שימש לצרכים פוליטיים פרטיים, מעודכן כיום ממשאבי העירייה, דבר אשר מהווה הפרה של הוראות סעיף 2א לחוק דרכי תעמולה. העירייה טענה מצדה, כי מדובר בעמוד פייסבוק של ראש העיר בכובעו כעובד ציבור, אשר נכלל בו מידע אינפורמטיבי על אירועים וכן ניתן בו מענה לפניות תושבים. עמדת היועמ"ש בעניין זה היתה שהסבת עמוד פייסבוק ששימש לצרכים פוליטיים לעמוד עירוני מעוררת קשיים. לעמדת היועמ"ש ניתן לפתוח עמוד במימון העירייה לראש העיר תוך הקפדה על הפירסומים המתבצעים בו אולם לא ניתן יהיה להסב אותו לעמוד פרטי בעת הבחירות.

יו"ר ועדת הבחירות קיבל את העתירה וקבע, כי "רשות מקומית איננה רשאית לתחזק ולתפעל עמוד פייסבוק לצרכיו הפוליטיים של ראש העיר, ואף לא ניתן "להסב" עמוד פרטי-פוליטי לעמוד רשמי של ראש העיר". ראשית עמד יו"ר ועדת הבחירות על כך שהוראות חוק דרכי תעמולה חלות גם לגבי הפרסום במרחב הווירטואלי. העירייה טענה, כי לתפעול עמוד הפייסבוק של ראש העיר אין עלות ממשית וכעל כן הוא אינו נכס כאמור בסעיף 2א לחוק דרכי תעמולה. יו"ר ועדת הבחירות דחה טענה זו בקובעו כי השימוש התחזוקה והתפעול של עמוד הפייסבוק הם פעולות שוות ערך כלכלי – שכן, לדוגמה, הפקת ועריכת החומרים מתבצעת על ידי עובדי הרשות אשר שכרם משולם על ידי הרשות.

על כן נקבע, כי השימוש במשאבי הרשות המקומית להפצת מסרי תעמולה מצד נבחר ציבור - לרבות הפעלת דף ברשת שמובעים בו מסרים פוליטיים אסור. העירייה טענה כי עימוד הפייסבוק משמש כעת להעברת מידע אינפורמטיבי בלבד. יו"ר ועדת הבחירות ציין בעניין זה כי ישנו קושי בכך שהעמוד שימש מלכתחילה לשימוש פרטי וכעת משמש להעברת מידע אינפורמטיבי, בין היתר בשל הרכב העוקבים אחר העמוד וכיוב'.
על כן נקבע, כי "כדי למנוע "עירוב תחומין" ולהגן על משאבי הציבור, ועל הציבור עצמו מפני הטעייה, לא ניתן לקבל "דף מעורב". הנה כי כן, עם הקמת העמוד ותפעולו הראשוני, נדרש שיוכרע האם מטרתו היא ציבורית, שאז מותר שתפעולו יהיה ממשאבי ציבור (אך אין להעביר בו מסרים פוליטיים או תעמולתיים) או שמדובר בדף פרטי, שאז ראשי מפעילו להעלות בו כל תוכן שהוא, אך זאת במימונו האישי בלבד".

על כן נקבע, כי "כדי למנוע "עירוב תחומין" ולהגן על משאבי הציבור, ועל הציבור עצמו מפני הטעייה, לא ניתן לקבל "דף מעורב". הנה כי כן, עם הקמת העמוד ותפעולו הראשוני, נדרש שיוכרע האם מטרתו היא ציבורית, שאז מותר שתפעולו יהיה ממשאבי ציבור (אך אין להעביר בו מסרים פוליטיים או תעמולתיים) או שמדובר בדף פרטי, שאז ראשי מפעילו להעלות בו כל תוכן שהוא, אך זאת במימונו האישי בלבד".

יו"ר ועדת הבחירות לא הכריע בשאלת שמו של העמוד אולם כן ציין, כי למניעת הטעייה הציבור ראוי כי העמוד יסומן באמצעות כיתוב בחלק ה"אודות" האם הוא עמוד "ציבורי" או "פרטי". בנוסף הדגיש יו"ר ועדת הבחירות כי לא ניתן יהיה להסב את העמוד הציבורי בעת תקופת הבחירות לעמוד פרטי שיופעל על ידי ראש הרשות.

במקרה דן נקבע, כי לאור החדשנות בהחלטה זאת והיות ולעמוד יש כעשרים אלף עוקבים אין חובה להסיר את העמוד מהרשת וניתן יהיה להפעיל אותו במימון הרשות ובלבד שיובהר בו כי הוא עמוד ציבורי המופעל על ידי העירייה ובמימונה וכי המסרים בעמוד זה הינם מטעם העירייה ולא מטעמו האישי של ראש העיר. כמו כן לא יכלול העמוד פרסומים פוליטיים.

" הנה כי כן, עם הקמת העמוד ותפעולו הראשוני, נדרש שיוכרע האם מטרתו היא ציבורית, שאז מותר שתפעולו יהיה ממשאבי ציבור (אך אין להעביר בו מסרים פוליטיים או תעמולתיים) או שמדובר בדף פרטי, שאז ראשי מפעילו להעלות בו כל תוכן שהוא, אך זאת במימונו האישי בלבד".